

SW 558

СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ДЕЦАТА

Приета: Протокол №5/28.09.2022г. на УНС-ЦХН

Лектор: проф. д-р Пепа Митева

АНОТАЦИЯ

Учебната програма информира за една от най-често дискутираните през последните години тема в сферата на възпитанието и работа с деца – гневът и агресивното поведение и стратегиите за трансформирането им в социално приемливо поведение. Компетентността по посочените теми на специалистите, работещи с деца е задължително условие за намеса и възпитателни стратегии. Магистрите, специалисти в сферата на педагогика и психология се нуждаят от професионални познания, относно теоретичните направления за изследване на гнева и агресията, диагностиката, средствата за регистрация и методиката за редуциране на агресивното поведение при децата. Дисциплината дискутира въпроси като превенция на гнева и агресивното поведение, управление на свободното време и алгоритми за самопознание на работещите с деца.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основна цел на курса в учебната програма е да формира знания за феномена агресия и умения на специалистите за избор на най-подходяща стратегия за справяне. Важна тема е самопознанието, както на специалистите работещи с деца, така и на основните субекти – децата с гневни и агресивни прояви, техните родители, учители, приятели и значими възрастни.

Изходни учебни резултати:

Свързани са с основните и конкретните цели на програмата, като:

- усвоят базована терминология на темата;
- усвоят умения за саморефлексия;
- усвоят умения за работа със специфичните принципи и инструментариум за гнева и агресивното поведение;
- придобият професионален усет да разпознават симптомите на гняв и агресия и разграничават емоцията от поведенческата проява.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината предполага получаване на базисни умения по педагогика, педагогическа психология, начални консултативни умения, както и теоретичен и практически опит за работа с деца, родители, като едно от основните умения в съветването, коучинг и консултиране на деца и родители.

ФОРМА на ОБУЧЕНИЕ

- редовно обучение
- задочно обучение

СТАТУТ И СТРУКТУРА

Специалност	Статут	Кредити	Дистанционно обучение				Редовно обучение			Задочно обучение		
			Пр.	л	с	общо	л	с	общо	л	с	общо
ПНУП	задължителна	6					30	30	60	30		30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

А. Лекционен курс

Тема 1. ЕМОЦИИ И ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ

Съдържание (основни параметри, ключови думи и понятия)

Наука за емоциите и човешкото поведение, емоционална пластичност, класификации, емоцията гняв.

Тема 2. АГРЕСИЯ, АГРЕСИВНОСТ, АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ

Съдържание: Понятия за агресия, агресивност и агресивно поведение, поведението като социален феномен, произход на агресията.

Тема 3. ФАКТОРИ ЗА ГНЕВА. СЪЛБА НА ГНЕВА

Съдържание: Теоретични параметри на предпоставките за възникване на гнева, сълба на гнева и фактори за възникване, видове гняв.

Тема 4. ФАКТОРИ ЗА АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ. ВИДОВЕ АГРЕСИЯ

Съдържание: агресията и предпоставките за нея, видове фактори, класификация на агресията.

Тема 5. ДИАГНОСТИКА НА ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

Съдържание: схема на гнева и агресията, диагностични инструменти за измерване на равнището на гняв и агресия – класически, проективни и др.

Тема 6. СИМПТОМИ НА ГНЯВ И АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ

Съдържание: основни характеристики на „лицето“ на гнева и агресията, език на тялото при децата и при възрастните.

Тема 7. ПРЕВЕНЦИЯ НА ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

Съдържание: етапи в превенцията – традиционни и съвременни.

Тема 8. СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С ГНЕВА И АГРЕСИЯТА ПРИ ДЕЦАТА

Съдържание: основни стратегии/стъпки/техники – „тук и сега“, последствия.

Тема 9. СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОНСУЛТАЦИИ ЗА РОДИТЕЛИ

Съдържание: родителски възпитателни стратегии, техники, практики за родители

Тема 10. СТРАТЕГИИ И МЕХАНИЗМИ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ГНЕВА И АГРЕСИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

Съдържание: програми и брошури за управление на гнева и агресията в детската градина и училище, в образователни центрове и домове за работа с деца.

Б. Семинарни упражнения

Тема 1. ВИДОВЕ ЕМОЦИИ. ТРЕНИНГ

Съдържание: интерактивно представяне на видовете емоции, ролеви игри.

Тема 2. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ГНЕВА И АГРЕСИЯТА. ДИФЕРЕНЦИАЛНА ДИАГНОСТИКА

Съдържание: казуси от различния спектър на видовете агресия и агресивното поведение

Тема 3. ДИАГНОСТИЧНИ ИНСТРУМЕНТИ – ТЕСТОВЕ, ВЪПРОСНИЦИ

Съдържание: инструменти за деца и възрастни от спектъра на класическите

Тема 4. ДИАГНОСТИЧНИ ИНСТРУМЕНТИ – ПРОЕКТИВНИ

Съдържание: проективни психологопедагогически инструменти

Тема 5. РАЗРАБОТВАНЕ НА РЕКЛАМНИ БРОШУРИ И МЕТОДИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ГНЕВА И АГРЕСИЯТА

Съдържание: творчески подходи за информационни програми за гнева и агресията.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Курсът включва разнообразие от учебни дейности, които целят формиране на знания, умения и компетентности, напр. провокация за включеност в процеса на дискутиране на даден проблем; илюстрация с примери от житейската практика; визуализация; търсене на информация от различни източници; ориентация в конкретни детайли и в цялостната концепция при обсъждане и анализ на случай; изпълнение на поставени задачи, указание за работа по хипотеза при изследване на гнева и агресията, работа по случай, оценка на случая, умения за приложение на практически дейности.

Методите на обучение в дисциплината включват използване на:

- лекционни;
- дискуссионни;
- демонстрации, самоконтрол и анализ.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Методи на преподаване

- интерактивни методи и техники;
- интегративни подходи и креативни техники;

- мултимедийна презентация и др.

Критерии за допускане до изпит. До изпит се допускат студенти, които са:

- присъствие и участие в лекции и упражнения - най-малко в 50%.
- изпълнение на курсов проект, ако е поставен в хода на обучението.
- активно участие в интерактивните форми на работа.

Семестриален изпит

- изпитен тест или писмена разработка под формата на проект.

Критерии за оценяване

- изпълнение на условията за присъствие;
- изпълнение на условията за участие в поставените задачи, курсови проекти и активности по време на лекционния курс и семинарните упражнения;
- придържане към критериите за изпитното съдържание и формата на изпит.

Метод на формиране на семестриалната оценка

- представяне на случай, протокол и диагностичен тест;
- разработка и представяне на курсов проект по зададена тема;
- решаване на тест при предварително заявени критерии;
- самооценяване, оценка от групата.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Албрехт, К. Социалната интелигентност. Новата наука за успеха. С., 2006.
2. Батоева, Д., Т. Попов, Е. Драголова. Педагогическа и психологическа диагностика. С., 2006.
3. Бояджиева, Н., П. Митева. Гняв и агресивно поведение при децата. С., 2008.
4. Бояджиева, Н. Принципи на възпитание, В - Теория на възпитанието, Съст. Л. Димитров, С., 2005.
5. Брюне, К. А. Сарфати. Първите седем години. К., 2011.
6. Гинът, Х. Детето и ние. С., 2007.
7. Дейвид, С., Емоционална пластичност, Гнездото., 2017
8. Дюркем, Е. Да мислим за възпитанието. С., 2006.
9. Иванова, Сн. Емоционална интелигентност и управление поведението на човека., 2017.
10. Калчев, Пл. Тормоз и виктимизация от връстниците. С., 2003.
11. Коннор, Д. Агресия и антисоциално поведение у детей и подростков., Санкт Петербург, Москва., 2005.
12. Мизова, Б., С. Цветанска. Изследователски гледни точки към проблема за социалнокомуникативната компетентност на педагогическите специалисти. Сп. Реторика и комуникации, 8/2013.
13. Попов, Хр. Човешката агресия. С., 2007.
14. Стаматов, Р. Детската агресия. Пл., 2008.
15. Теория на възпитанието, Съст. Л. Димитров, С., 2005.
17. Трашлиев, Р., Г. Колев, И. Дерижан, Детето като проблем на социалната работа, Ш., 2005.

18. Гиппенрейтер, Ю. Б. Как общаться с ребенком. М., 2007.
19. Экман, П. Психология эмоций. Изд. Питер, Москва., 2013.
20. Изард, К. Психология на емоциите. Здраве и щастие., 2017.
21. Кассинов, Г., Р. Тафрейт. Психотерапия гнева. М-СП., 2006.
18. Субботина, Л. Ю. Психологические защиты, Яр., 2006.
19. Фулър, А. Трудните деца. Х., 2007.

SW 558

СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ДЕЦАТА

Лектор: проф. д-р Пепа Митева

Тема 1. ЕМОЦИИ И ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ

Тема 2. АГРЕСИЯ, АГРЕСИВНОСТ, АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ

Тема 3. ФАКТОРИ ЗА ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

Тема 4. ДИАГНОСТИКА НА ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

Тема 5. СИМПТОМИ НА ГНЯВ И АГРЕСИВНО ПОВЕДЕНИЕ

Тема 7. ПРЕВЕНЦИЯ НА ГНЕВА И АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ

Тема 8. СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ С ГНЕВА И АГРЕСИЯТА ПРИ ДЕЦАТА

Тема 9. СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ СТРАТЕГИИ ЗА РАБОТА С РОДИТЕЛИ

Тема 10. СТРАТЕГИИ И МЕХАНИЗМИ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ГНЕВА И АГРЕСИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА ПО ИЗПИТНИЯ ВЪПРОСНИК

1. Албрехт, К. Социалната интелигентност. Новата наука за успеха. С., 2006.
2. Батоева, Д., Т. Попов, Е. Драголова. Педагогическа и психологическа диагностика. С., 2006.
3. Бояджиева, Н., П. Митева. Гняв и агресивно поведение при децата. С., 2008.
4. Бояджиева, Н. Принципи на възпитание, В - Теория на възпитанието, Съст. Л. Димитров, С., 2005.
5. Брюне, К. А. Сарфати. Първите седем години. К., 2011.
6. Гинът, Х. Детето и ние. С., 2007.
7. Дейвид, С., Емоционална пластичност, Гнездото., 2017
8. Дюркем, Е. Да мислим за възпитанието. С., 2006.
9. Иванова, Сн. Емоционална интелигентност и управление поведението на човека., 2017.
10. Калчев, Пл. Тормоз и виктимизация от връстниците. С., 2003.
11. Коннор, Д. Агресия и антисоциално поведение у детей и подростков., Санкт Петербург, Москва., 2005.
12. Попов, Хр. Човешката агресия. С., 2007.
13. Стаматов, Р. Детската агресия. Пл., 2008.
14. Теория на възпитанието, Съст. Л. Димитров, С., 2005.
15. Гиппенрейтер, Ю. Б. Как общаща с ребенком. М., 2007.

16. Экман, П. Психология эмоций. Изд. Питер, Москва., 2013.
17. Изард, К. Психология на емоциите. Здраве и щастие., 2017.
- 18.. Кассинов, Г., Р. Тафрейт. Психотерапия гнева. М-СП., 2006.
19. Субботина, Л. Ю. Психологические защиты, Яр., 2006.
20. Фулър, А. Трудните деца. Х., 2007.